

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2019
Senát IV

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 36/2018
populárny názov	Sloboda tlače v. ochrana osobnosti
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	07.02.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 26 ods. 2 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Prihlásenie sa k právnemu štátu a k jeho princípom tiež znamená, že diskusia o verejných problémoch má byť transparentná a široko otvorená a môže zahŕňať prudké, razantné, uštipačné, sarkastické a niekedy nepríjemne ostré výpady či spravodlivo rozhorčené útoky vo vzťahu k verejným osobnostiam (verejným funkcionárom).
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ uverejnil v denníkoch SME a ÚJ SZÓ, ktoré vydáva, sériu článkov súvisiacich s návštevou žalobcu v erotickom klube 26. 8. 2005. Jeho návšteva v tomto zariadení sa do povedomia verejnosti dostala prostredníctvom videozáznamu z policajnej akcie v daný večer, na ktorom bol žalobca nasnímaný. V novembri 2006 bol daný videozáznam zverejnený na internete na www.youtube.com, kde si ho pozrelo vyše 80.000 ľudí. Žalobca bol v čase návštevy erotického klubu poslancom mestského zastupiteľstva a riaditeľom gymnázia.</p> <p>Žalobca podal na prvostupňovom súde žalobu o ochranu osobnosti proti sťažovateľovi, ktorou sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2.000.000 Sk. Prvostupňový súd zaviazal sťažovateľa k náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 33.193,92 eur (1.000.000 Sk). Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie, o ktorom druhostupňový súd rozhodol rozsudkom tak, že výrok o uložení povinnosti sťažovateľovi zaplatiť žalobcovi 33.193,92 eur potvrdil.</p> <p>Proti rozsudku druhostupňového súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 558/2012 rozhodol, že druhostupňovým rozsudkom boli porušené práva sťažovateľa podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Druhostupňový rozsudok ústavný súd zrušil a vec vrátil druhostupňovému súdu na ďalšie konanie. Druhostupňový súd vec opätovne prejednal a opätovne potvrdil rozsudkom výrok o priznaní náhrady</p>

	<p>nemajetkovej ujmy.</p> <p>Sťažovateľ podal proti druhému druhostupňovému rozsudku dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol ako neprípustné, konštatujúc, že napadnutý rozsudok netrpí žiadnou vadou podľa § 237 OSP a v súlade s príslušnými ustanoveniami CSP dovolanie je potrebné odmietnuť ako neprípustné. Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Základným dôvodom, ktorý uvádza sťažovateľka vo vzťahu k namietanému porušeniu jej základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu ako odvolacieho súdu, je skutočnosť, že tento súd</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerešpektoval nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 558/2012 z 28. februára 2013, - svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, - v odôvodnení konečného rozsudku sa nevyrovnal s argumentmi sťažovateľa, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie vo veci. <p>Podstatou sporu je stret slobody prejavu sťažovateľky, ako vydavateľa denníkov s ochranou osobnosti žalobcu, ktorý je osobou verejného záujmu.</p> <p>V danom prípade išlo nepochybne o obmedzenie slobody prejavu sťažovateľky na zákonomnom podklade, ktorý tvoril § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom zároveň išlo o obmedzenie, ktoré sledovalo ochranu práva na súkromie, resp. práva na ochranu osobnosti navrhovateľa, čo nepochybne možno považovať za legitímny cieľ. Za týchto okolností bolo z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti namietaného rozsudku krajského súdu kľúčové posúdiť, či bol zásah do prejavu sťažovateľky primeraný, t. j. či zodpovedal zásade proporcionality.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že základné podmienky zásahu do slobody prejavu sťažovateľky boli v danom prípade splnené, ústavný súd pristúpil k preskúmaniu proporcionality medzi zásahom do slobody prejavu sťažovateľky a ústavnými garanciami práva na súkromie navrhovateľa. Na tento účel, obdobne ako v iných porovnateľných prípadoch (napr. II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, IV. ÚS 107/2010), ústavný súd vykonal test proporcionality založený na hľadaní odpovedí na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO v danom prípade „hovoriť“ (uverejnil informáciu).</p> <p>Pri posudzovaní otázky subjektu (KTO), ktorý mal v danom prípade podľa záverov krajského súdu neprípustným spôsobom zasiahnuť do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti (práva na súkromie), ústavný súd vychádzal zo stabilizovanej judikatúry ESLP, ktorý subjekty uplatňujúce slobodu prejavu rozčleňuje do viacerých skupín z hľadiska dôležitosti ich prejavov pre výmenu názorov v demokratickej spoločnosti. Z judikatúry ESLP jednoznačne vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu (napr. rozsudok ESLP Prager a Oberschlick v. Rakúsko z 26. 4. 1995, sťažnosť č. 1594/90 alebo rozsudok ESLP Bladet Tromso a Stensaas proti Nórsku z 20. 5. 1999, sťažnosť č. 21980/93). Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom majú spoločenskú povinnosť poskytovať informácie a myšlienky, ktoré sa týkajú všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru prehánania a provokácie. Ústavný súd akceptuje uvedený prístup ESLP, a to nielen z dôvodu jeho autority, ale hlavne z dôvodu presvedčivosti jeho argumentácie (porovnaj</p>

IV. ÚS 107/2010).

Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd zdôrazňuje, že v predmetnej veci je sťažovateľka vydavateľkou celoštátneho denníka SME a prevažne regionálneho denníka Új Szó, v ktorých boli inkriminované články (5 uvádzaných článkov z rokov 2005/2006) uverejnené. Sťažovateľka je teda v danom prípade „nositeľkou“ slobody prejavu, a preto sa na ňu vzťahuje zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom, resp. masmédiám, ktorú bolo potrebné pri rozhodovaní predmetnej veci zo strany všeobecných súdov primeraným spôsobom zohľadniť.

Dôsledkom legitímnej snahy o podporu výmeny názorov o verejne zaujímavých témach je aj kategorizácia adresátov kritiky, t. j. osôb, ktorých sa informácie uvedené v tlači týkajú a do ktorých osobnostnej sféry negatívne zasahujú, resp. môžu zasahovať (O KOM). Hranice akceptovateľnej kritiky sú najširšie u politikov a najužšie u „bežných“ občanov.

V posudzovanom prípade je nepochybné, že inkriminované články sa týkajú navrhovateľa, keďže v nich bol identifikovaný výslovným uvedením mena a priezviska. Nie je sporné, že v čase uverejnenia inkriminovaných článkov bol navrhovateľ verejným činiteľom – regionálnym politikom a poslancom Mestského zastupiteľstva v Dunajskej Strede, pričom väčšej časti verejnosti bola známa aj skutočnosť, že navrhovateľ je riaditeľom gymnázia, teda informácia o jeho správaní je dôvodne spájaná so záujmom verejnosti, najmä rodičov tých žiakov, ktorí navštevujú gymnázium, kde je riaditeľom. Táto skutočnosť sa v napadnutom rozhodnutí znovu opomína, keďže krajský súd opakovane mylne uvádza, že tvrdené difamujúce informácie sa týkajú „intímnej sféry života fyzickej osoby“.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že poslaním tlače je nepochybne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu, pričom zároveň je nepochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať (dostať).

Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych orgánov či štátnych inštitúcií, ale aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, napr. činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov alebo kandidátov či čakateľov na tieto funkcie, vecou verejnou je aj umenie vrátane novinárskych aktivít a šoubiznisu a ďalej všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť. Tieto verejné záležitosti môžu a majú byť verejne posudzované (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 453/03). Z uvedeného teda vyplýva, že aj navrhovateľ ako osoba patriaca do kategórie osôb verejných, ktorá sa výrazne angažuje v záležitostiach verejných, môže byť objektom kritiky v súvislosti s výkonom svojho povolania, pričom hranice akceptovateľnosti kritiky sú oveľa širšie ako u „bežných občanov“ (súkromných osôb); v danom prípade to platí o to viac, že navrhovateľ bol kritizovaný za svoje správanie v období, keď pôsobil vo verejnom živote. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na právny názor ESLP vyslovený vo veci Thoma v. Luxembursko, podľa ktorého „Zamestnanci verejnej správy vykonávajúci svoju úradnú právomoc podliehajú ako politici širšej akceptovateľnej miere kritiky ako súkromné osoby.“.

Pri posudzovaní proporcionality medzi slobodou prejavu a právom na ochranu osobnosti sa ústavný súd zameril aj na obsah prejavu sťažovateľky, teda na to, ČO bolo obsahom piatich inkriminovaných článkov, ktoré mali spôsobiť neprípustný zásah do osobnostných práv žalobcu.

Obsahom inkriminovaných článkov boli pravdivé a aktuálne informácie o verejnom funkcionárovi. Sťažovateľka v danom prípade informovala o otázkach, ktoré súviseli s verejným životom, ale aj s postavením navrhovateľa, t. j. informovala o otázkach legitímneho verejného záujmu.

Použiteľným kritériom pri posudzovaní zásahov do slobody prejavu je miesto zaznenia či uverejnenia sporných výrokov (t. j. otázka, KDE bol inkriminovaný článok uverejnený). Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je miera ochrany osobnostných práv. Sporné články (až po ich uverejnení na internete) boli uverejnené v denníkoch Sme a Új Szó, pričom prvý z nich má celoslovenskú pôsobnosť a druhý skôr regionálnu pôsobnosť (nie však v televízii či inom elektronickom médiu, ktoré sú z tohto hľadiska posudzované prísnejšie). V danom prípade je však nutné vnímať kritérium miesta distribúcie inkriminovaných článkov sporných výrokov v spojení s kritériom ich autora. Ak je ich autorom novinár, tak jeho privilegované postavenie do určitej miery neutralizuje kritérium miesta ich zaznenia (IV. ÚS 139/2010).

Vo vzťahu ku kritériu, KEDY možno konštatovať, že boli inkriminované články uverejnené v priebehu roku 2006 (prvý článok 20. marca 2006, ostatné v rozpätí dvoch týždňov od 28. novembra 2006 do 11. decembra 2006), na základe informácií z internetu v čase, keď skutočne prebiehali prípravy na komunálne voľby, t. j. noviny, ktoré sťažovateľka vydáva, aktívne a v aktuálnom čase reagovali na problematiku, ktorá môže byť predmetom verejného záujmu. Ústavný súd preto opakovane zdôrazňuje, že bolo v súlade s poslaním tlače, a teda aj denníkov Sme a Új Szó, v tomto čase o kandidátoch na poslancov do miestnych zastupiteľstiev informovať čitateľskú verejnosť (t. j. nešlo o neustále bezdôvodne opakovanú „medializáciu prípadu“; č. I. 335 spisu okresného súdu), ako to uviedol krajský súd. Krajský súd tým opakovane výslovne ignoroval posúdenie a vyhodnotenie tohto kritéria v odôvodnení svojho rozsudku.

Z hľadiska kritéria, AKO bola informácia o žalobkyni v inkriminovanom článku formulovaná, ústavný súd vzal do úvahy judikatúru ESLP, v zmysle ktorej treba pri posudzovaní limitov slobody prejavu starostlivo rozlišovať medzi faktmi a hodnotiacimi úsudkami. Existenciu faktov možno preukázať, zatiaľ čo otázka pravdivosti hodnotiacich úsudkov nepripúšťa dôkazy (Lingens v. Rakúsko, už spomínaný rozsudok, Feldek v. Slovenská republika, rozsudok z 12. 7. 2011). Aj keď hodnotiaci úsudok vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí vychádzať z dostatočného faktického základu (Jerusalem v. Rakúsko, rozsudok z 27. 2. 2001). Z uvedeného vyplýva, že ak v konkrétnom prípade sú z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti posudzované hodnotiace úsudky, tak je ochrana výrokov takejto povahy z hľadiska slobody prejavu a s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu intenzívnejšia ako v prípade uverejnenia faktov (skutkových tvrdení), ktoré sa môžu ukázať neskôr ako nepravdivé. Tento prístup ESLP k posudzovaniu právnych sporov, predmetom ktorých je konflikt medzi slobodou prejavu a právom na ochranu súkromia, si osvojil vo svojej judikatúre aj ústavný súd (napr. II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, IV. ÚS 302/2010) a považuje za potrebné ho uplatniť aj vo veci sťažovateľky.

V posudzovanej veci išlo o spoločenskú diskusiu s prvkami verejnej kritiky. Formou ostrej kritiky bol v inkriminovaných článkoch vyslovený nesúhlas s tým, že riaditeľ gymnázia, ktorý by mal byť vzorom, a regionálny poslanec by nemal navštevovať pochybné podniky a ocitnúť sa v pochybných situáciách, ktoré ťažko znesú rozumné vysvetlenie, pričom kritika v týchto článkoch nevybočuje zo širokých hraníc expresívnosti. Predmetné články obsahujú pravdivé, spravodajské a prevzaté informácie, ktoré boli neskôr okomentované. Komentáre a úsudky sa týkali správania navrhovateľa ako riaditeľa gymnázia – pedagóga (t. j. osoby zodpovednej za morálnu výchovu študentov) a regionálneho politika. Ani nové rozhodnutie krajského súdu však uvedené skutočnosti v dostatočnej miere nezohľadňuje a v zásade zotrváva na svojom predchádzajúcom názore, keď uvádza: „Články (už v jeho nadpise) naopak vykresľovali navrhovateľa ako prijímateľa týchto (sexuálnych; pozn.) služieb. Z článkov vyplýva, že nešlo o vyjadrenie myšlienky, o formu sociálnej diskusie s prvkami kritiky, navrhovateľ nebol v neprimeranej situácii, boli uverejnené nepravdivé, resp. pravdu skresľujúce údaje o účele návštevy erotického klubu“ (s. 34 rozsudku krajského súdu, pozn.). Podľa ústavného súdu už aj preto potvrdzujúce rozhodnutie krajského súdu spochybňuje napadnutý rozsudok ako celok. Ústavný súd tiež

považuje niektoré hodnotiace závery autorov inkriminovaných článkov za „príliš ostré“, súčasne však podčiarkuje, že autori článkov mali ústavou zaručené právo takéto hodnotiace úsudky vysloviť.

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd formuloval svoj názor o tom, že dôvodom zverejnenia informácií bol zámer poškodiť osobu navrhovateľa jednostranne, predčasne, unáhle, a nie v dôsledku vyvažovania základného práva na slobodu prejavu a práva na ochranu osobnosti. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôrazňuje, že význam a rozsah slobody prejavu sa podceňuje aj vtedy, keď sa určité vyjadrenie klasifikuje (zatrieduje, „nálepkuje“) *prima facie* ako tvrdenie skutočností, formálna urážka alebo hanlivá kritika. Týmto spôsobom a prístupom už nebolo dôsledne uprednostnené vyvažovanie (pristúpenie k testu proporcionality) medzi slobodou prejavu a právom na ochranu osobnosti, keďže sloboda prejavu – v prípade jej prvotného označenia ako hanlivej kritiky – ustupuje do úzadia a stráca význam vo vzťahu k ochrane cti. V rámci rozhodovacej činnosti krajského súdu (a predtým okresného súdu) boli prejavy sťažovateľky nesprávne a akoby už vopred klasifikované práve takým spôsobom. Oba všeobecné súdy pritom mali k vyvažovaniu pristúpiť najprv z pohľadu definovania „povolených“ hraníc slobody prejavu.

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti sa ústavnému súdu javí záver krajského súdu, že „výsledky vykonaného testu proporcionality odôvodňujú záver o tom, že zásah do slobody prejavu odporcu bol primeraný“, prinajmenšom ako nedostatočne vyargumentovaný, teda taký, ktorý nie je výsledkom ústavne akceptovateľného vyvažovania ústavou a dohovorom garantovaného práva na ochranu osobnosti so slobodou prejavu (rovnako garantovanou tak ústavou, ako aj dohovorom) pri náležitom uplatnení príslušného testu proporcionality, a to najmä z dôvodu nesprávnej interpretácie faktov, ale tiež aplikácie pojmov [neúplná informácia (právo sloboda prejavu nezahŕňa rozširovanie neúplných informácií (s. 19 rozsudku krajského súdu) – dostatočný faktický základ], čo viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu a malo zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci.

Z uvedeného pohľadu ústavný súd pre úplnosť dodáva, že krajský súd vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré uviedol sťažovateľ v súvislosti s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (nesplnenie podmienok a nepreskúmateľnosť), „opakuje dôvody uvádzané už vo svojom rozsudku v poradí prvom“ bez náznaku o ich opätovné (pre)skúmanie, pričom vôbec nereagoval na vyslovený právny názor ústavného súdu vyslovený pri zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia vo veci.

Z dôvodu, že dosiaľ uvádzané predbežné závery ústavného súdu postačujú na „spochybnenie“ ústavnej akceptovateľnosti namietaného rozsudku krajského súdu, nebolo už potrebné sa bližšie zaoberať ďalšími tvrdeniami sťažovateľky.

Ústavný súd sumarizujúc svoje predbežné závery konštatoval, že v posudzovanej veci sťažovateľka, ktorá má ako vydavateľka denníkov *Sme* a *Új Szó* pri ochrane slobody prejavu v zmysle judikatúry ESLP i ústavného súdu privilegované postavenie, uverejnila v týchto periodikách informácie o veciach verejného záujmu (kritika verejného funkcionára za jeho správanie), ktorých nepravdivosť nebola v odôvodnení namietaného rozsudku krajského súdu presvedčivým, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom preukázaná.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľka namietala nielen porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu a slobodné porušovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, ale aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd kladie vo svojej rozhodovacej činnosti mimoriadny dôraz na rešpektovanie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože tvoria v podmienkach demokratickej spoločnosti a právneho štátu kľúčové právne záruky ochrany ústavou zaručených práv (m. m. I. ÚS 56/01), pričom vychádza z konceptu materiálneho právneho štátu, ktorý vyžaduje, aby bola účastníkovi súdneho konania poskytnutá súdna ochrana v požadovanej kvalite a v okolnostiach prípadu spravodlivo s rešpektom k jeho ústavou garantovaným právam tak hmotného, ako aj procesného charakteru. V opačnom prípade sa totiž postup súdu dostáva do extrémneho rozporu s povinnosťou poskytnúť súdnu ochranu tomu právu, ktorého ochrany sa účastník konania domáha, a výkon spravodlivosti sa stáva arbitrárny a svojvoľný. Opomenutie vo veci relevantných skutkových alebo právnych otázok narušuje dôveru v spravodlivosť a legitímne očakávanie účastníka konania, aby sa v jeho veci rozhodlo nezaujato a nestranne.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu nepochybne patrí aj právna ochrana v rámci odvolacieho konania, t. j. ochrana, ktorej sa účastník konania domáha pred odvolacím súdom podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania) z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo; v danom prípade príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podstatou odvolania sťažovateľky bolo domáhanie sa ochrany jej ústavou a dohovorom garantovanej slobody prejavu a práva na slobodné rozširovanie informácií.

Krajský súd v danom prípade potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 241/2006-317 z 28. októbra 2009, ktorým tento vo svojej podstate vyhovel návrhu navrhovateľa o ochranu osobnosti tým, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu trov konania, čo odôvodnil zo záveru, že sťažovateľka neprípustným spôsobom zasiahla do osobnostných práv navrhovateľa. Podľa názoru ústavného súdu sa tento záver krajského súdu v zmysle namietanej ochrany základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy javí ako nedostatočne vyargumentovaný (vecne nedostatočne podložený), a teda prinajmenšom predčasný a z ústavného hľadiska svojvoľný a neakceptovateľný. Potvrdzujúcim rozsudkom tak krajský súd podľa názoru ústavného súdu neprípustným spôsobom zasiahol do ústavou garantovanej slobody prejavu sťažovateľky a jej práva na slobodné rozširovanie informácií v spojení s porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže práve na základe namietaného rozsudku krajského súdu nadobudol označený rozsudok okresného súdu právoplatnosť, t. j. právoplatnou sa stala i povinnosť sťažovateľky zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol, že krajský súd svojím rozsudkom č. k. 2 Co 339/2013-612 z 12. novembra 2014 porušil základné právo sťažovateľky na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Test proporcionality, ktorý krajský súd (rovnako ako prvostupňový súd) uplatňoval, je postihnutý tým, že vyvažovanie bolo urobené jednostranne a takmer výlučne z pohľadu (a v prospech) práva na ochranu osobnosti a na úkor slobody prejavu; základné právo verejnosti na informácie sa v procese vyvažovania takmer vôbec nedostalo „do hry.“ Podľa ústavného súdu sa preto krajský súd bude musieť v prvom rade vrátiť ku kľúčovej otázke, či došlo k zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti (aj vo svetle judikatúry ESLP), k tomu, čo vôbec neurobil po zrušení jeho prvého rozsudku ústavným súdom (v kontexte jeho nálezu sp. zn. II. ÚS 558/2012).

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd podobne ako predtým prvostupňový súd nedostatočne, teda značne povrchno a jednostranne vyhodnotil obsah článkov sťažovateľky a v nich použité slovné spojenia ako urážlivé a také, ktoré prekračujú medze vecnej kritiky (označujúc ich ako expresívne, urážlivé),

pričom tak usudzoval (ako sám uvádza na s. 34 svojho rozsudku) už podľa ich názvov. Ústavný súd zdôrazňuje, že v rámci vyvažovania treba mať na zreteli, že sloboda tlače (médií), ktorá je určujúca pre demokratický a slobodný právny poriadok, nedáva novinárom žiadnu výsadu („voľnú ruku“) na porušovanie práv iných ani v spojitosti s uplatňovaním doktríny verejného funkcionára. Záujem súkromných osôb vo verejných veciach si pritom vyžaduje skôr slobodu diskusie ako slobodu názoru. Prihlásenie sa k právnemu štátu a k jeho princípom tiež znamená, že diskusia o verejných problémoch má byť transparentná a široko otvorená a môže zahŕňať prudké, razantné, uštipačné, sarkastické a niekedy neprijemne ostré výpady či spravodlivo rozhorčené útoky vo vzťahu k verejným osobnostiam (verejným funkcionárom). Krajský súd do svojich úvah nezahrnul takúto možnosť interpretácie inkriminovanej časti článku. Navyše, všeobecné súdy, zaoberajúc sa dominantne ochranou cti, dôstojnosti či súkromia verejného funkcionára, sa príliš sústredili na doslovné znenie niektorých pasáží v textoch inkriminovaných článkov. Pritom nepripustili, že samotnú difamáciu (akýkoľvek publikovaný materiál, ktorý poškodzuje povesť jednotlivca alebo organizácie) možno chápať aj ako „oprávnenú či odôvodnenú“ vzhľadom na pravdivosť získaných informácií, že aj hanlivé výpovede (vyhlásenia) môžu byť urobené v dobrej viere (good faith defamating misstatements). Za nedostatok testu proporcionality možno považovať i neschopnosť rozlíšiť zveličovanie (hyperbolu), preháňanie či sarkazmus pri interpretovaní overených a pravdivých informácií, použitie výrazov a spojení, ktoré sú expresívne a invazívne.

V odlišnom stanovisku sudcov Fischbacha a Lorenzena vo veci Feldek v. Slovenská republika, ktoré vychádza z kľúčového rozhodnutia ESLP k čl. 10 dohovoru (Handyside v. Spojené kráľovstvo), sa uvádza: „Nepochybne úlohou novinára a tlače všeobecne je povinnosť šíriť informácie a myšlienky o veciach všeobecného záujmu, ktoré môžu byť aj urážlivé, šokujúce alebo zraňujúce. Také informácie však musia dovoliť čitateľom pochopiť okolnosti alebo udalosti, o ktorých autor vyniesol hodnotiaci úsudok.“ Okrem toho o hraniciach prípustnej kritiky vo vzťahu k osobe činnej vo verejnej funkcii (Oberschlick v. Rakúsko) či o určitý stupeň preháňania alebo dokonca provokácie (Prager a Oberschlick v. Rakúsko).

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci ústavný súd znovu vyslovuje názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti náhrady nemajetkovej ujmy, je svojvoľný, nepresvedčivo a nedostatočne odôvodnený, keďže nadväzuje na nesprávne vykonaný (*non lege artis*) test proporcionality.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol, že krajský súd svojím rozsudkom č. k. 2 Co 339/2013-612 z 12. novembra 2014 a jeho odôvodnením porušil základné právo sťažovateľky na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Základné práva obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s jej základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 339/2013-612 z 12. novembra 2014 porušené boli.
2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 339/2013-612 z 12. novembra 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.
3. Obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., priznáva úhradu trov konania.
4. Vo zvyšnej časti sťažnosti obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., nevyhovuje.

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 558/2012, II. ÚS 152/08, II. ÚS 326/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 139/2010</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva:</p> <p>Prager a Oberschlick v. Rakúsko, č. 1594/90 z 26. 4. 1995, Bladet Tromso a Stensaas v. Nórsko, č. 21980/93 z 20. 5. 1999, Feldek v. Slovenská republika, č. 29032/95 z 12. 7. 2001, Handyside v. Spojené kráľovstvo, č. 5493/72 z 7. 12. 1976</p> <p>Ústavný súd Českej republiky:</p> <p>I. ÚS 453/03</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – politické-sloboda prejavu a právo na informácie ochrana osobnosti

spisová značka	IV. ÚS 558/2018
populárny názov	Inštrukcie odvolacieho súdu
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	07.02.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. d</p> <p>zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov</p>
analytická právna veta	<p>Odvolací súd v trestnom konaní nemôže obmedzenie vyplývajúce z ustanovenia § 322 ods. 4 písm. a) Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol rozsudkom prvostupňového súdu oslobodený, obchádzať vyslovením záväzného pokynu okresnému súdu, k akým konkrétnym právnym záverom má na podklade určitého skutkového stavu dospieť. Takýto postup by totiž bol v rozpore so zmyslom a účelom označeného ustanovenia Trestného poriadku.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 15. 01. 2015 bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre skutky právne kvalifikované ako pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) TZ a ako pokračujúci prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b) TZ.</p> <p>Krajský súd v Žiline, rozhodujúc na podklade odvolania prokurátora proti tomuto rozsudku, uznesením z 15. 06. 2015 zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.</p> <p>Sťažovateľ bol následne rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 15. 04. 2016 na skutkovom základe uvedenom v bodoch I a II výroku označeného rozhodnutia uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a b) TZ s poukazom na § 138 písm. b), g) a h) a § 139 ods. 1 písm. h) TZ a na skutkovom základe uvedenom v bodoch I až IV výroku označeného rozhodnutia z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b) TZ, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov so zaradením na</p>

	<p>výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.</p> <p>Aj napriek tomu, že v samotnom uznesení krajského súdu je uvedené, že vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, zo samotného obsahu tohto uznesenia vyplýval pokyn uznať sťažovateľa za vinného, a to bez potreby doplnenia dokazovania, čo aj okresný súd akceptoval a bez ďalšieho dokazovania rozhodol v rozpore so svojimi závermi, ku ktorým došiel na základe svojho prvotného dokazovania.</p> <p>Krajský súd v Žiline rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné zamietol.</p> <p>Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ako aj rozsudku Okresného súdu Námestovo podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) TP. Dovolanie sťažovateľa proti označeným rozhodnutiam súdov prvého a druhého stupňa najvyšší súd napadnutým uznesením zamietol podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd v kontexte sťažnostnej argumentácie sťažovateľa preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska ich ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti ich účinkov so sťažovateľom označenými základnými právami garantovanými ústavou a právami garantovanými dohovorom.</p> <p>V nadväznosti na označené meritórne rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu vydané v trestnej veci sťažovateľa ústavný súd, vychádzajúc zo svojej stabilnej judikatúry, poukazuje na skutočnosť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v čl. 1 ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. PL. ÚS 16/95).</p> <p>Z popísanej chronológie rozhodnutí všeobecných súdov vydaných v trestnej veci sťažovateľa, ktorých podstatné časti už boli citované, vyplýva, že sťažovateľ bol (v poradí prvým) rozsudkom okresného súdu spod obžaloby prokurátora oslobodený s odôvodnením, že skutok, pre ktorý bola na sťažovateľa podaná obžaloba, nie je trestným činom. Krajský súd na základe odvolania prokurátora odsudzujúci rozsudok prvostupňového súdu zrušil s tým, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a že jeho rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného zákona [§ 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku]. Krajský súd v zrušujúcom uznesení bližšie neobjasnil, v čom spočívala nesprávnosť záverov okresného súdu (okrem opakovaného poukazovania na obsah odvolania podaného prokurátorom), pričom vyslovil názor, že „za súčasnej dôkaznej situácie sa javí vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči obžalovanému za opodstatnené“, resp. že „zistená dôkazná situácia je logickým predpokladom pre iný právny záver aký vyvodil prvostupňový súd o vine obžalovaného“.</p> <p>Vo vzťahu k (v predchádzajúcom odseku) citovanej konštatácii krajského súdu v jeho zrušujúcom uznesení ústavný súd poukazuje na (aj sťažovateľom označenú) judikatúru najvyššieho súdu, z ktorej vyplýva, že odvolací súd môže prvostupňovému súdu vytknúť chyby pri hodnotení dôkazov, ktorých sa podľa jeho názoru dopustil (nelogickosť záverov, opomenutie niektorých okolností a pod.), nie je však oprávnený dávať mu záväzné pokyny, k akým záverom má</p>

dôjsť pri hodnotení jednotlivých dôkazov, ani na to, aké celkové skutkové zistenia má urobiť (pozri napr. rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 30/2010, sp. zn. 6 Tdo 27/2012). Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade pokyn krajského súdu adresovaný okresnému súdu, ktorým mu v podstate prikázal, akým spôsobom má rozhodnúť o základnej otázke trestného konania (t. j. o vine či nevine obžalovaného), bol v okolnostiach posudzovanej veci neprípustný.

Po vrátení veci na ďalšie konanie krajským súdom okresný súd na podklade skutkového stavu totožného so stavom, na základe ktorého sťažovateľa spod obžaloby v poradí prvým rozsudkom oslobodil, na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2016 bez akéhokoľvek doplnenia dokazovania napadnutým rozsudkom uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu vydierania a pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Z obsahu odsudzujúceho rozsudku pritom vyplýva, že okresný súd žiadnym spôsobom nevysvetlil (neodôvodnil) svoj odklon od svojich predchádzajúcich právnych záverov, týkajúcich sa najmä rozhodujúcich skutočností, na ktorých založil svoj predchádzajúci oslobodzujúci rozsudok, t. j. (vôbec) neuviedol, prečo považoval svoje predchádzajúce právne závery (pri nezmenenom skutkovom stave) za nesprávne [išlo najmä o závery týkajúce sa žiadosti samotnej poškodenej, aby jej sťažovateľ uviedol, ako má rozhodnúť v predmetných vkladových konaniach; nedostatku kompetencie sťažovateľa na ukončenie štátnozamestnaneckého vzťahu s poškodenou; (ne)preukázania, že sťažovateľ konal s cieľom získať konkrétny majetkový prospech]. Krajský súd následne napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľa zamietol (v podstate) s tým, že sa stotožnil s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu, ktoré doplnil aj vlastnou argumentáciou (podľa neho) svedčiacou o vine sťažovateľa.

Zo sťažnosti sťažovateľa, ako aj z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ 14. apríla 2016 písomným podaním, ako aj v priebehu hlavného pojednávania 15. apríla 2016 navrhol doplnenie dokazovania o výsluch svedka (zamestnanca Okresného úradu Námestovo), ktorý sa mal vyjadriť k okolnostiam týkajúcim sa reštitučných konaní, ktoré mali byť dôvodom prerušenia vkladových konaní poškodenou. Okresný súd na hlavnom pojednávaní uvedený návrh sťažovateľa na doplnenie dokazovania (podľa zápisnice bez bližšieho odôvodnenia, len s odkazom na § 272 ods. 3 Trestného poriadku, pozn.) odmietol, čo v napadnutom rozsudku odôvodnil tým, „že objasnenie uvedených skutočností nemalo vplyv na rozhodnutie ohľadom viny obžalovaného zo súdených trestných činov, skutočností, ku ktorým mal navrhnutý svedok vypovedať presahovali rámec vykonávaného dokazovania“.

V súvislosti so sťažovateľom navrhovaným výsluchom svedka ústavný súd považuje v okolnostiach posudzovanej veci za podstatnú aj tú skutočnosť, že z napadnutého rozsudku okresného súdu, ako ani z napadnutého uznesenia krajského súdu nie je zrejmé, ktoré konkrétne reštitučné konania boli dôvodom na prerušenie vkladových konaní, pričom okresný súd ani krajský súd sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali so súvisiacou námietkou sťažovateľa, že reštitučné konania neboli špecifikované ani v rozhodnutiach o prerušení vkladových konaní (vydaných poškodenou), pričom navyše (podľa sťažovateľa) žiadne reštitučné konania týkajúce sa dotknutých pozemkov v rozhodnom čase (t. j. v čase spáchania skutkov) ani neprebíhali. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci mohol sťažovateľom navrhovaný výsluch svedka k týmto (pre meritórne rozhodnutie súdu relevantným) otázkam podľa názoru ústavného súdu významným spôsobom prispieť k náležitému objasneniu veci.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v trestnej veci sťažovateľa, spočívajúcim v tom, že

- neprípustným pokynom vo svojom zrušujúcom uznesení (v podstate) uložil okresnému súdu, aby uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania žalovaných

trestných činov,

- potvrdil následný odsudzujúci rozsudok okresného súdu, ktorý prvostupňový súd vydal bez akéhokoľvek doplnenia dokazovania (napriek existencii návrhu sťažovateľa na vykonanie ďalšieho dokazovania, pozn.) a bez riadneho odôvodnenia odklonu v právnom posúdení veci pri nezmenenom skutkovom stave v porovnaní s jeho predchádzajúcim (oslobodzujúcim) rozsudkom.

Podľa názoru ústavného súdu bola popísaným postupom krajského súdu sťažovateľovi odňatá možnosť reálneho uplatnenia jeho práva na obhajobu, čím došlo v konečnom dôsledku k nepripustnému zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. do práva na spravodlivé súdne konanie. Uvedené dôsledky sa pritom primárne vzťahujú (aj) na napadnuté uznesenie krajského súdu, keďže odvolací súd ním nenapravil pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že (napadnutým) uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 50/2016 z 9. novembra 2016 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namieta, že k porušeniu jeho v sťažnosti označených práv došlo aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho dovolanie proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu zamietnuté podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že jednou z kľúčových dovolacích námietok sťažovateľa bola neprípustnosť pokynu krajského súdu daného okresnému súdu v jeho zrušujúcom uznesení a tiež skutočnosť, že okresný súd po vrátení veci krajským súdom nevykonal (ani) sťažovateľom navrhovaný dôkaz. Sťažovateľ označené výhrady subsumoval vo svojom dovolaní pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu, pozn.).

Ústavný súd, vychádzajúc zo svojich už vyslovených právnych názorov, týkajúcich sa napadnutého uznesenia krajského súdu (ako aj napadnutého rozsudku okresného súdu) a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, uvádza, že s právnymi závermi najvyššieho súdu, vyplývajúcimi z citovaných častí jeho napadnutého uznesenia, sa nemôže stotožniť. Podľa názoru ústavného súdu odvolací súd nemôže obmedzenie vyplývajúce z ustanovenia § 322 ods. 4 písm. a) Trestného poriadku (podľa ktorého odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol rozsudkom prvostupňového súdu oslobodený) obchádzať vyslovením záväzného pokynu okresnému súdu, k akým konkrétnym právnym záverom má na podklade určitého skutkového stavu dospieť. Takýto postup by totiž bol v rozpore so zmyslom a účelom označeného ustanovenia Trestného poriadku.

Na neprípustnosti pokynu krajského súdu okresnému súdu vo veci sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu nič nemení ani najvyšším súdom poukazovaná skutočnosť, že krajský súd v zrušujúcom uznesení poukázal aj na možnú aplikáciu § 285 písm. a) Trestného poriadku (podľa ktorého súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný). Z kontextu zrušujúceho uznesenia krajského súdu, ako aj jeho výslovne vyjadrených (v tomto náleze už citovaných) názorov na vinu sťažovateľa je totiž zrejmé, že krajský súd v konečnom dôsledku prikázal okresnému súdu, ako má vo veci rozhodnúť [čomu nasvedčuje aj následný postup okresného súdu (nevykonanie žiadneho doplňujúceho dokazovania), ako aj obsah jeho odsudzujúceho rozsudku (v ktorom vôbec nekonfrontoval svoje predchádzajúce závery z oslobodzujúceho rozsudku)]. Následne krajský

	<p>súd napadnutým uznesením „odobril“ v poradí druhý (odsudzujúci) rozsudok okresného súdu, pred ktorého vydaním súd prvého stupňa odmietol vykonať sťažovateľom navrhnutý dôkaz (podľa názoru ústavného súdu v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci dôkaz zásadného významu), čím mu bolo popreté právo na obhajobu a odňatá možnosť konať pred súdom.</p> <p>Keďže náprava vo veci sťažovateľa nebola zabezpečená ani v konaní pred najvyšším súdom, ústavný súd na základe už uvedených skutočností dospel k záveru, že (aj) napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 39/2017 zo 6. decembra 2017 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 2 výroku tohto nálezu).</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, konkretizovaného právom dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením označeného práva a napadnutým uznesením najvyššieho súdu neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej bolo možné dospieť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľa označeným rozhodnutím všeobecného súdu. Právo sťažovateľa na predvolanie svedkov, ktorí by prípadne svedčili v jeho prospech, sa totiž z podstaty veci týka rozhodovania vo veci samej (teda prvostupňového a druhostupňového konania), a preto najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku do označeného práva sťažovateľa neprípustným spôsobom zasiahnuť nemohol. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto časti sťažnosti sťažovateľa nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 50/2016 z 9. novembra 2016 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu porušené boli. 2. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 39/2017 zo 6. decembra 2017 porušené boli. 3. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 To 50/2016 z 9. novembra 2016 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 39/2017 zo 6. decembra 2017 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. 4. Krajský súd v Žiline a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní solidárne uhradiť sťažovateľovi trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. 5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP</p>	<p>Najvyšší súd Slovenskej republiky: 6 Tdo 30/2010, 6 Tdo 27/2012</p>

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	verejný činiteľ trestné konanie svedok-výsluch svedka trestný čin dokazovanie-hodnotenie dôkazov dokazovanie-opomenutie dôkazov (nevykonanie dôkazov) dokazovanie-uplatnenie dôkazov

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.